

САРЫН МЭДЭЭНИЙ ДҮГНЭЭЛТ IV САР

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ГАЗАР

2026 ОН

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ**

№	Үзүүлэлт		Нэгж	2025 он	2026 он	Өсөлт бууралт	
1	Төрсөн эх		Бодит тоо	363	340	-23	
2	Амьд төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	365	337	-28	
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	2	5	3	
			1000 нийт төрөлтөд	5.5	14.8	9.3	
4	Эхийн эндэгдэл		Бодит тоо	0	0	0	
			100 000 амьд төрөлтөд	0	0	0	
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/		Бодит тоо	12	7	-5	
			1000 амьд төрөлтөд	32.9	20.8	-12.1	
6	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/		Бодит тоо	10	5	-5
				1000 амьд төрөлтөд	27.4	14.8	-12.6
	Үүнээс:	Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/		Бодит тоо	9	2	-7
				1000 амьд төрөлтөд	24.7	5.9	-18.8
				Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	90.0	40.0	-50.0
		Үүнээс:	Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/	Бодит тоо	6	2	-4
				Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	66.7	100	33.3
			Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/	Бодит тоо	3	0	0
			Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	33.3	0.0	-33.3	
	7	Перинаталь эндэгдэл		Бодит тоо	8	7	-1
1000 нийт төрөлтөд				22.0	20.6	-1.4	
8	Нийт нас баралт		Бодит тоо	117	125	8	
9	Эмнэлгийн нас баралт		Бодит тоо	42	34	-8	
			Хувь	35.9	27.2	-8.7	
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт		Бодит тоо	7	14	7	
			Хувь	16.7	40.0	23.3	
11	Жирэмсний эрт хяналт		Хувь	92.7	90.7	-2.0	
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо		Бодит тоо	6080	5740	-340	
13	Ор хоног		Бодит тоо	40388	34632	-5756	
14	Халдварт өвчин		Бодит тоо	592	545	-47	
			10 000 хүнд	76.9	69.0	-7.9	

1.ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

1.1Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны эхний 04 дүгээр сарын байдлаар 340 эх амаржиж, 337 хүүхэд мэндэлсэн ба төрөлт өмнөх оны мөн үеэс 23 тохиолдлоор буурсан байна. Амьд төрсөн **337** хүүхдийн:

Эрэгтэй нь
186 буюу **55,2%**

Эмэгтэй нь
151 буюу **44,8%**

Амьгүй төрөлт 5 бүртгэгдсэн ба 2500 граммаас доош бага жинтэй 15 амьд нярай төрсөн нь нийт амьд төрөлтийн 4.4%-ийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 5 тохиолдлоор буурсан байна. Эхийн эндэгдэл бүртгэгдээгүй.

Төрсөн эхчүүдийн 91,7% нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. Нийт төрөлтийн 0.5 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байгаа ба Даланзадгад, Ханбогд сумдуудад бүртгэгдсэн байна. Эхийн ноцтой хүндрэл бүртгэгдээгүй байна.

2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд **78 /22,9%/** эзэлж байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 2,4%-р буурсан үзүүлэлттэй байна. Нийт төрөлтийн 15 буюу 4,4 хувийг охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.5 хувиар өссөн байна. /БД-1, ГТ-1,ХБ-1,Хх-2,Хү-1,Цц-2, Эх-3, Өо-1, Бо-1,ШБ-1,Бусад-1/

0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 7 бүртгэгдсэн бөгөөд онош болон байршлаар нь авч үзвэл:

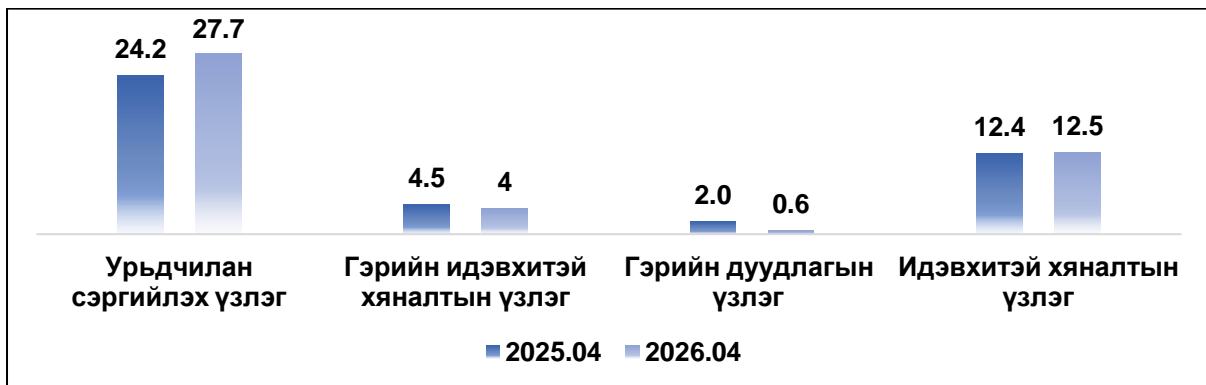
№	Нас	Хүйс	Нас барсан газар	Онош
1	0	эм	БОЭТ/ Мандал-Овоо/	Хөгжил гүйцээгүй нярай P07.2 Нярайн амьсгал гачаалын хам шинж P22.0
2	8 сар 13хоног	эм	Ханбогд	2 уушгины хатгалгаа цочмог явцтай хүнд хэлбэр
3	10 сар 8хоног	эм	Гурвантэс	Уушгины хатгалгаа цочмог явцтай
4	2 сар 21 өдөр	эм	Манлай	Шалтгаан тодорхойгүй, Амьсгалын замын цацалт, бүтэлт
5	3 нас 8 сар	эм	Цогтцэций /Архангай/	Зам тээврийн осол
6	0	эр	Гурвантэс /Хөвсгөл/	Нярайн амьсгал гачаалын хам шинж P22.0
7	1 нас 5 сар	эм	БОЭТ /Гурвантэс/	Лимфолейкоз, тодорхойгүй

2.ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1 Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар **162,967** үзлэг хийгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 12,717 үзлэгээр өссөн байна. Нийт үзлэгийн 27,7 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 12,5 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 0,6 хувийг гэрийн дуудлагын үзлэг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад идэвхтэй хяналтын үзлэг 0,1 хувиар, урьдчилан сэргийлэх үзлэг 3,5 хувиар тус тус өссөн бол, гэрийн дуудлагын үзлэг 1,4 хувиар, гэрийн идэвхтэй хяналтын үзлэг 0,5 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

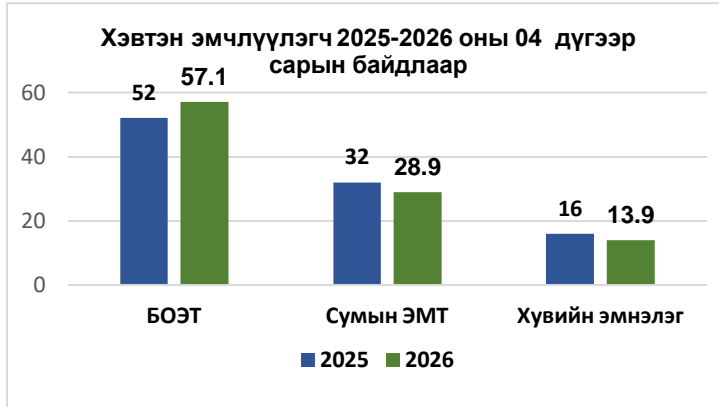

Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд 2026 оны эхний 04 дүгээр сарын байдлаар

№	Сум/Өрх	Нийт үзлэг	Үүнээс					Бүртгэгдсэн өвчлөл	
			Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Өвчний учир амбулаторт	Идэвхтэй хяналт	Гэрийн идэвхтэй хяналт	Гэрийн дуудлага	2025 он	2026 он
1	Баяндалай	2367	616	868	587	238	58	640	552
2	Баян-Овоо	1836	1309	309	95	90	33	231	309
3	Булган	618	76	314	185	36	7	43	43
4	Гурвантэс	4419	1755	1834	786	27	17	905	1321
5	Мандал-Овоо	605	369	216	15	0	5	352	141
6	Манлай	2175	884	727	444	50	70	456	484
7	Номгон	2798	1773	774	153	30	68	421	549
8	Ноён	2717	1300	1092	129	120	76	237	377
9	Сэврэй	1666	592	852	48	106	68	263	326
10	Ханбогд	4462	1131	3286	40	0	5	822	711
11	Ханхонгор	1097	549	470	4	16	58	435	417
12	Хүрмэн	1393	636	378	45	303	31	102	106
13	Цогт-Овоо	3558	2171	1253	32	55	47	48	232
14	Цогтцэций	9911	766	6703	1862	208	372	2244	1979
15	БОЭТ	66858	14857	40583	11399	14	5	20665	19244
16	ХХЭМБ	25593	4744	20200	639	1	9	3997	5810
17	ӨЭМТ-үүд	30580	11416	9953	3866	5300	45	5714	4963
18	Цэргийн анги	314	274	36	3	1	0	0	48
19	Нийт	162967	45218	89848	20332	6595	974	37575	37612

2.2 Хэвтэн үйлчлүүлэгчдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар 5585 хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 495 хүнээр буурч, дундаж ор хоног 6 байна.

Нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 57,1 хувь нь БОЭТ-д, 28,9 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд, 13,9 хувь нь хувийн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна.

2.3 Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд

№	Сум/хот	Орны тоо	Орны фонд ашиглалт	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Баяндалай	12	44.6	8.5	5.5
2	Баян-Овоо	12	49.9	6.8	7.3
3	Булган	10	13.2	7.3	1.9
4	Гурвантэс	17	72.4	6.5	11.7
5	Мандал-Овоо	9	23.0	6.1	3.7
6	Манлай	13	36.2	6.5	5.5
7	Номгон	11	41.5	6.6	6.3
8	Ноён	14	39.9	6.3	6.3
9	Сэврэй	12	20.3	5.0	4.1
10	Ханбогд	37	57.3	6.6	8.5
11	Ханхонгор	9	40.4	7.0	5.8
12	Хүрмэн	10	51.4	7.3	7.3
13	Цогт-Овоо	13	40.5	5.7	7.2
14	Цогтцэций	45	53.9	6.0	8.9
15	БОЭТ	342	55.9	5.8	9.3
16	Хувийн эмнэлгүүд	110	46.7	6.1	7.1
17	ӨЭМТ-д	9	0.0	0.0	0.0
18	Цэргийн анги	22	0.3	6.0	0.0
17	Өмнөговь	707	49.0	6.0	7.9

2.4 Үр хөндөлт:

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар 155 үр хөндөлт бүртгэгдэж, өмнөх оноос 4 тохиолдлоор буурч, 1000 амьд төрөлтөд 440,4 болж өмнөх оноос 22-оор өссөн үзүүлэлттэй байна.

Өсвөр насны охидын үр хөндөлт 10 буюу 6,4% бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 0,8%-р өссөн байна. /**Бо-1,Мн-1,Цц-1, Эх-3,ШБ-1,Цц-1, Хх-1, Өо-1**/ сумдад

охидын үр хөндөлт бүртгэгдсэн байна.

Нийт үр хөндөлтийн 91 буюу 58.7%-ийг эмээр, 64 буюу 41.3%-ийг багажаар хийсэн байна.

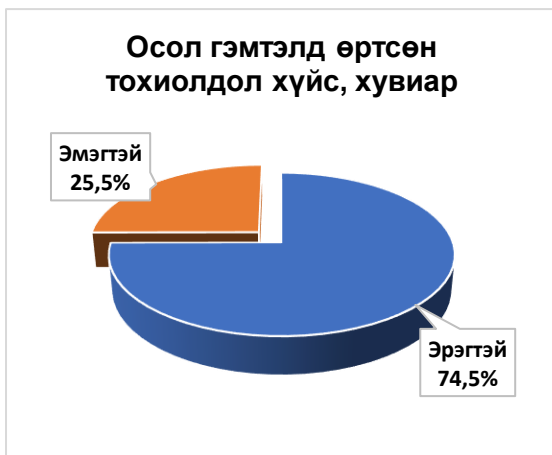
2.5 Түргэн тусламжийн дуудлага:

2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар түргэн тусламжийн 4063 дуудлага бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 428 тохиолдлоор өссөн. Нийт дуудлагын 584 буюу 14,4 хувийг алсын дуудлага, 395 буюу 9,7 хувийг осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байна.

№	Сум/Бوэт	Түргэн тусламжийн дуудлага			Бүх дуудлагад эзлэх хувь	Алсын дуудлагын эзлэх хувь	Осол, Гэмтлийн дуудлагын эзлэх
		Бүгд	Алсын дуудлага	Осол, гэмтлийн			
1	Баяндалай	58	13	4	1.4	0.3	0.1
2	Баян-Овоо	33	18	2	0.8	0.4	0.05
3	Булган	12	12	0	0.3	0.3	0.0
4	Гурвантэс	151	67	12	3.7	1.6	0.3
5	Мандал-Овоо	93	30	4	2.3	0.7	0.1
6	Манлай	87	17	7	2.1	0.4	0.2
7	Номгон	60	48	1	1.5	1.2	0.02
8	Ноён	37	23	3	0.9	0.6	0.1
9	Сэврэй	68	65	5	1.7	1.6	0.1
10	Ханбогд	81	49	16	2	1.2	0.4
11	Ханхонгор	138	66	5	4	1.6	0.12
12	Хүрмэн	108	46	4	2.7	1.1	0.10
13	Цогт-Овоо	85	38	12	2	0.9	0.3
14	Цогтцэций	372	28	44	9.2	0.7	1.1
15	БООТ	2635	64	276	64.9	1.6	6.8
16	Шимбилэг	29	0	0	0.7	0.0	0.0
17	Өнө-орших	6	0	0	0.2	0.0	0.0
18	Энхийн хүслэн	10	0	0	0.2	0.0	0.0
19	Нийт	4063	584	395	100	14.4	9.7

2.6 Осол гэмтэл

2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар осол гэмтлийн 600 өвчлөл бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 101 тохиолдлоор өссөн байна. Осол гэмтэлд өртсөн тохиолдлын 74,5% (447) нь эрэгтэй, 25,5% (153) нь эмэгтэй байна.

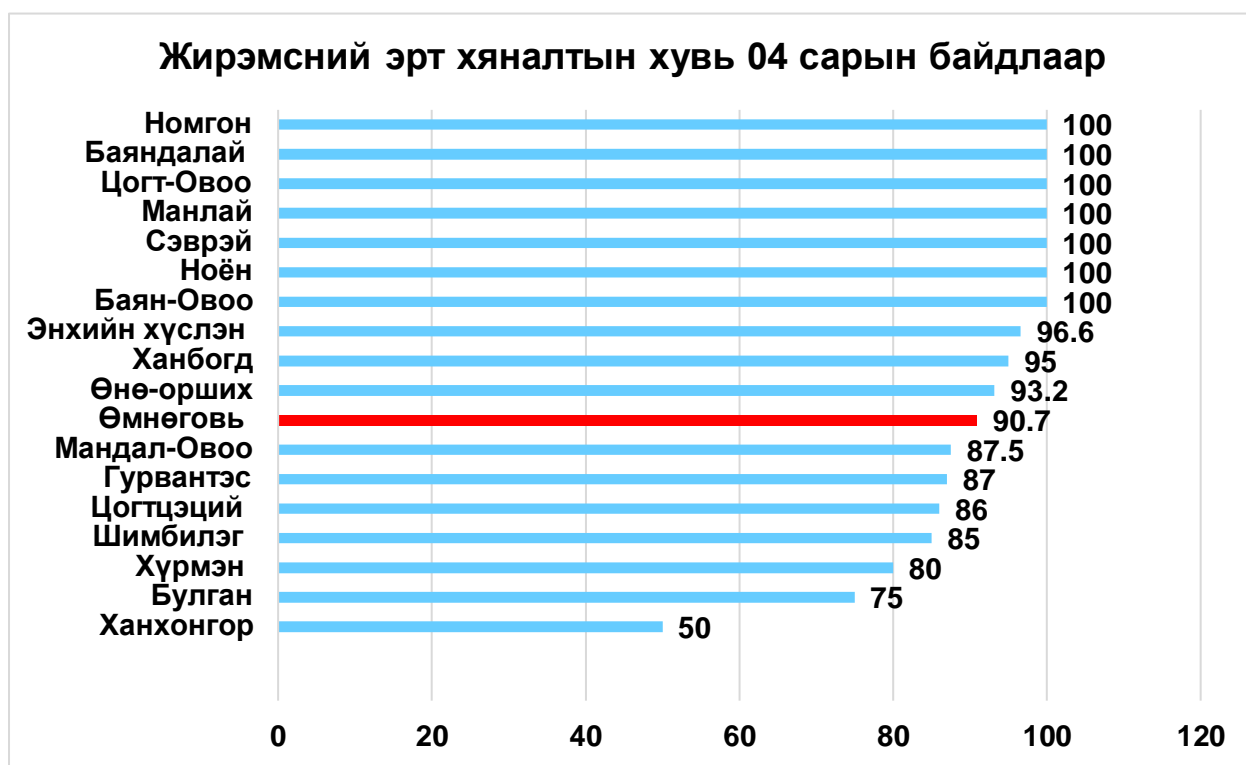

2.7 Жирэмсэн үеийн тусламж үйлчилгээ:

2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар 439 жирэмсэн эмэгтэйчүүдийг хяналтад авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 29 жирэмснээр буурсан байна. Жирэмсний эрт үеийн хяналт **90,7%** болж, өмнөх оны мөн үеэс **2%-р** буурсан. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ын шинжилгээнд хамрагдсан байдлыг авч үзвэл тэмбүү, ХДХВ халдвар илрүүлэх шинжилгээнд 97,2% хамрагдаж, тэмбүүгийн халдварын 6 эерэг тохиолдол бүртгэгдэж эмчилгээнд хамрагдсан.

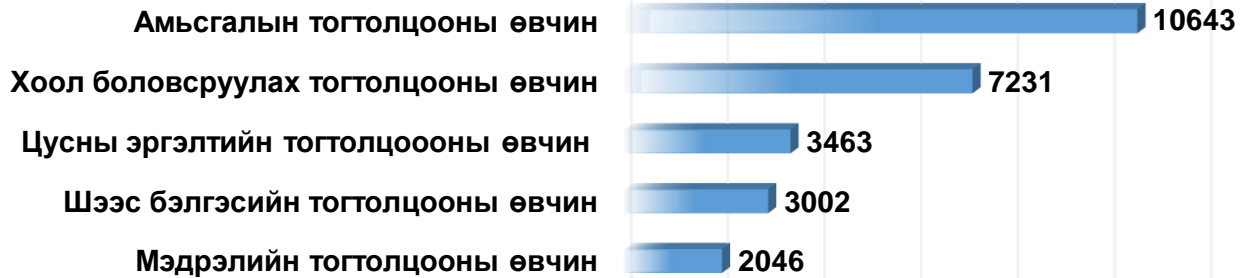
Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 92,7% хамрагдсан. Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 92,2% нь хамрагдаж, 6 эерэг тохиолдол бүртгэгдэж эмчилгээнд хамрагдсан байна.

3. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН:

Халдварт бус өвчний 37612 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 37 тохиолдлоор, 10000 хүн амд 3550 болж өмнөх оны мөн үеэс 110-р тус тус буурсан байна.

ТЭРГҮҮЛЭХ ӨВЧЛӨЛ ЭХНИЙ 04 ДҮГЭЭР САРЫН БАЙДЛААР

3.1 Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг, үзлэгийн мэдээ:

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэгт 18-аас дээш насны 27,207 хүн хамрагдахаас 6342 буюу 23,3 хувь нь хамрагдсан байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр 647 давтан үзлэгийн 11 хүнд буюу 1.7 хувьд нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна.

Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт 35-аас дээш насны нийт 5872 хүн хамрагдсанаас 38.3 хувь нь эрэгтэй, 61.7 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр 545 давтан үзлэгийн 8 хүнд буюу 1.5 хувьд нь чихрийн шижин өвчний онош батлагдсан байна.

Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг				Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг				Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/				Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ				Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн				Дундаж хувь
	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан дсан хувь	хамрагдсан	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдавал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь		
1	Баяндалай	984	213	21.6	655	110	16.8	1037	119	11.5	102	13	12.7	295	118	40.0	20.5				
2	Баян-Овоо	721	145	20.1	496	173	34.9	905	331	36.6	67	14	20.9	232	57	24.6	27.4				
3	Булган	900	60	6.7	900	60	6.7	607	60	9.9	71	0	0.0	309	42	13.6	7.4				
4	Гурвантэс	2586	585	22.6	1493	456	30.5	2395	574	24.0	276	68	24.6	695	208	29.9	26.3				
5	Мандал-Овоо	801	85	10.6	501	84	16.8	740	158	21.4	60	16	26.7	229	59	25.8	20.2				
6	Манлай	967	214	22.1	858	179	20.9	1100	196	17.8	139	45	32.4	392	142	36.2	25.9				
7	Номгон	1090	604	55.4	760	526	69.2	1210	528	43.6	88	23	26.1	290	92	31.7	45.2				
8	Ноён	874	494	56.5	592	463	78.2	870	335	38.5	86	30	34.9	364	63	17.3	45.1				
9	Сэврэй	630	254	40.3	431	144	33.4	814	317	38.9	101	31	30.7	291	86	29.6	34.6				
10	Ханбогд	1875	129	6.9	2030	54	2.7	2290	12	0.5	560	20	3.6	390	20	5.1	3.8				
11	Ханхонгор	1112	178	16.0	1112	130	11.7	1131	86	7.6	94	6	6.4	376	32	8.5	10.0				
12	Хүрмэн	891	262	29.4	624	214	34.3	780	365	46.8	93	19	20.4	271	137	50.6	36.3				
13	Цогт-Овоо	986	295	29.9	670	225	33.6	1044	332	31.8	104	10	9.6	316	100	31.6	27.3				
14	Цогтэций	3000	267	8.9	2800	0	0.0	3500	693	19.8	400	160	40.0	1600	191	11.9	16.1				
	Сумын дүн	17417	3785	21.7	13922	2818	20.2	18423	4106	22.3	2241	455	20.3	6050	1347	22.3	21.4				
15	Шимбилэг	3040	790	26.0	2832	790	27.9	2560	491	19.2	684	80	11.7	1920	558	29.1	22.8				
16	Өнө-Орших	2413	547	22.7	2800	523	18.7	2150	635	29.5	362	28	7.7	1230	340	27.6	21.3				
17	Энхийн хүслэн	4337	1220	28.1	3022	1741	57.6	2460	896	36.4	524	150	28.6	1826	1160	63.5	42.9				
	Өрхийн дүн	9790	2557	26.1	8654	3054	35.3	7170	2022	28.2	1570	258	16.4	4976	2058	41.4	29.5				
	Нийт дүн	27207	6342	23.3	22576	5872	26.0	25593	6128	23.9	3811	713	18.7	11026	3405	30.9	24.6				

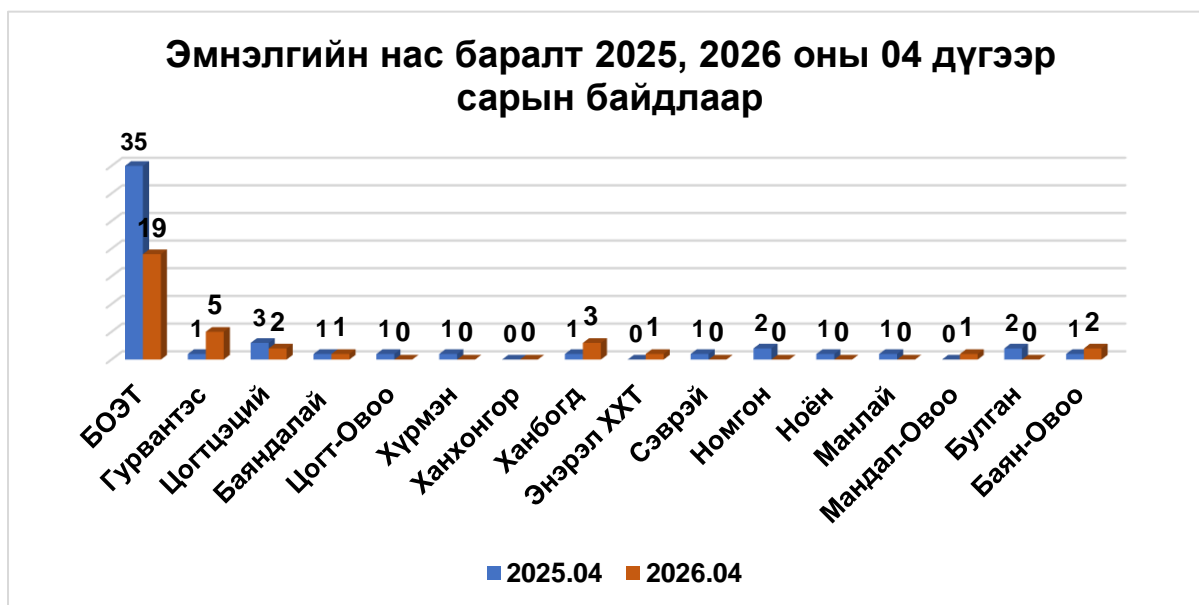

4. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

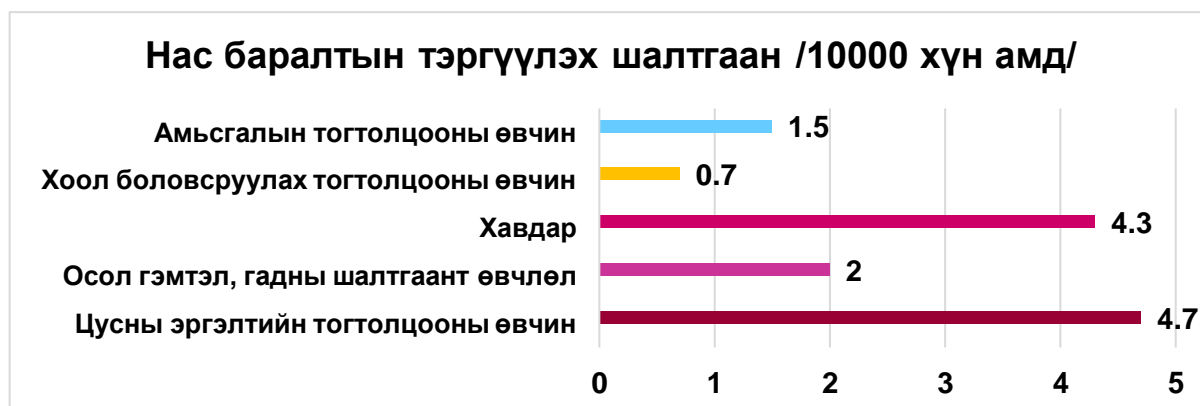
2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 125 нас баралт бүртгэгдсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 8 тохиолдлоор өссөн байна.

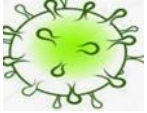
Нийт нас баралтын 75 /60%/ нь эрэгтэй, 50 /40%/ нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтаас 27,2% нь хорт хавдар, 12,8% нь осол гэмтлийн нас баралт, 29,6% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр нас барсан байна.

Нийт нас баралтын 27,2% нь эмнэлэгт нас барсан ба 14 тохиолдол буюу 41,1 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна.

Нас баралтын түвшин 10000 хүн амд 15,8 байна. Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 16 бүртгэгдэж нийт нас баралтын 12,8 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 10000 хүн амд ногдох осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 2,0 байна.

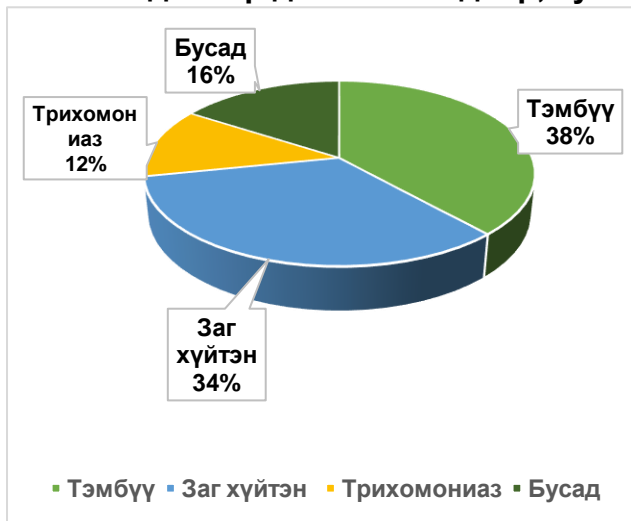
5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Халдварт өвчний 545 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 69.0 байна. Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт бүртгэгдээгүй.

Халдварт өвчний бүтцийн хувьд авч үзвэл:

Нийт халдварт өвчний 188 /34.3%/-г БЗДХ, 187 /34.1%/-г салхинцэцэг, 66 /12%/-г хоолны хордлого, 16 /2.9%/-г улаан эсэргэнэ, 1 /0.2%/-г вируст гепатит, 6 /1%/-г сүрьеэ тус тус эзэлж байна.

Бэлгийн дамаар дамжих халдвар, хувиар

Бусад халдварт өвчин

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. Өмнөх оноос жирэмсний эрт үеийн хяналт 2%-иар, төрөлт 23 тохиолдлоор буурсан байна.
2. Гэрийн төрөлт 2 тохиолдол бүртгэгдсэн ба нийт төрөлтийн 0.5 хувийг эзэлж байна.
3. Амьгүй төрөлт өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн байна.
4. 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 5 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.
5. Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 04 дүгээр сарын байдлаар 155 үр хөндөлт бүртгэгдэж, өмнөх оноос 4 тохиолдлоор буурч, 1000 амьд төрөлтөд 440,4 болж өмнөх оноос 22-оор өссөн үзүүлэлттэй байна.
Өсвөр насны охидын үр хөндөлт 10 буюу 6,4% бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 0,8%-р өссөн байна.
6. БЗДХ-ын 188 тохиолдол бүртгэгдсэн ба үүнээс өсвөр насны /14-19/ хүүхдийн 32 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

МЭДЭЭЛЭЛ БЭЛТГЭСЭН:

ХШҮМХ-ийн мэргэжилтэн Ш.Нарандалай, М.Отгонцэцэг

ХОЛБОО БАРИХ:

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

70533587

umnugoviemg@gmail.com